

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Asan/1/2020
Identifikačné číslo spisu: 4016200682
Dátum vydania rozhodnutia: 24.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4016200682.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci žalobcu: Novosedlík, spol. s r.o., so sídlom v Nitre, Chotárna č. 41, IČO: 34 104 402, právne zast.: JUDr. Petrom Timkom, advokátom a konateľom ADVOKÁT JUDr. PETER TIMKO spol. s r.o., so sídlom v Mani, Pri parku č. 8, IČO: 50 528 874, proti žalovanému: Národný inšpektorát práce, so sídlom v Košiciach, Masarykova č. 10, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 12. mája 2016, č.: OPS/BEZ/2016/3445, O-238/2016, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 27. marca 2019, č.k. 11S/218/2018-114 v spojení s opravným uznesením z 31. júla 2019, č.k. 11S/218/2018-148, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 27. marca 2019, č.k. 11S/218/2018-114 v spojení s opravným uznesením z 31. júla 2019, č.k. 11S/218/2018-148 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 27. marca 2019, č.k. 11S/218/2018-114 podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného z 12. mája 2016, č.: OPS/BEZ/2016/3445, O-238/2016, ktorým žalovaný odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Inšpektorátu práce Nitra z 23. februára 2016, č. k.: 547/15/práv., IPNR OPS/ROZ/2015/855.

2. Týmto rozhodnutím Inšpektorát práce Nitra uložil žalobcovi podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon

č. 125/2006 Z.z.“) pokutu vo výške 3.000,- eur za porušenie § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 82/2005 Z.z.“), a to tým, že od 10. marca 2015 od 7:00 hod. do 31. marca 2015 do 15:50 hod. využíval závislú prácu fyzickej osoby - N. Y. W., narodený XX. T. XXXX, bytom v B. P. B. Ž. Č.. XXX, ktorá pre zamestnávateľa vykonávala prácu na základe pracovnej zmluvy zo 06. marca 2015 s nástupom do práce dňa 10. marca 2015, t.j. mal s ňou byť založený pracovno-právny vzťah podľa osobitného predpisu a nesplnil si oznamovaciu povinnosť voči Sociálnej poisťovni podľa osobitného predpisu.

3. Krajský súd po preskúmaní veci vyhodnotil napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako i rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa za správne. Obe rozhodnutia vychádzali z výsledkov vykonanej inšpekcie práce, ktorou bolo jednoznačne preukázané (a žalobca to ani nepopieral), že žalobca si ako zamestnávateľ k fyzickej osobe: N. Y. W., ktorý vykonával pre žalobcu prácu na základe pracovnej zmluvy zo 06. marca 2015 s nástupom do práce dňa 10. marca 2015 a mal s ňou založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu, nesplnil prihlasovaciu povinnosť voči Sociálnej poisťovni v zmysle ustanovenia § 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov počnúc momentom, ako začal N. Y. W. vykonávať prácu na základe pracovnej zmluvy, ale túto svoju prihlasovaciu povinnosť splnil až dňa 31. marca 2015. Uvedené konanie je potrebné považovať za správny delikt v zmysle ustanovenia § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z. v znení účinnom v čase rozhodovania správnych orgánov, ako i v čase rozhodovania súdu. Preskúmaním administratívneho spisu správnych orgánov súd konštatoval, že oba správne orgány sa dôsledne riadili procesnými a hmotno-právnymi zásadami upravenými v zákone č. 125/2006 Z.z., v zákone č. 82/2005 Z.z. a v zákone č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, na ktorý zákon č. 125/2006 Z.z. odkazuje v ustanovení § 21 ods. 3 zákona. Výkon štátnej správy v oblasti inšpekcie práce bol vykonaný kompetentným orgánom, pričom o výsledku inšpekcie práce bol spísaný v zmysle § 14 ods. 1 citovaného zákona dňa 08. septembra 2015 protokol, ktorý obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti a s obsahom ktorého bol žalobca oboznámený. Rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa dostatočne odôvodnené aj vo vzťahu k výške uloženej sankcie, pričom správny orgán dostatočným spôsobom vyhodnotil všetky rozhodujúce kritériá pre určenie výšky pokuty v zmysle § 19 ods. 6 zákona č. 125/2006 Z.z. Samotné uloženie pokuty za správny delikt, ktorého sa dopustil žalobca, vzhľadom na jeho objektívnu zodpovednosť je obligatórne s tým, že výška pokuty bola uložená pri dolnej hranici zákonného rozpätia, pričom bola zohľadnená závažnosť zisteného porušenia povinnosti a jej následok, dĺžka trvania protiprávneho stavu, veľkosť zamestnávateľa a počet jeho zamestnancov, ako aj skutočnosť, že u tohto zamestnávateľa ide o prvý takýto správny delikt. Uložená sankcia zároveň plní represívnu, ako aj preventívnu funkciu.

4. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Žalobcovi tiež nepriznal nárok na náhradu trov kasačného konania.

II.

5. Žalobca podal proti rozsudku krajského súdu kasačnú sťažnosť, v ktorej namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ SSP).

6. V kasačnej sťažnosti (okrem iného) namietal, že už v podanej žalobe (bod 19 žaloby) navrhol, aby krajský súd prerušil konanie a podal Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov, aby ústavný súd podrobil analýze § 2 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z.z. v spojení s § 6 ods. 1 písm. s/ (predtým písm. r/) zákona č. 125/2006 Z.z. a ich súlad s článkom 13 ods. 1 písm. a/, článkom 19 ods. 1 a článkom 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. V tomto smere žalobca namietal, že krajský súd sa s týmto návrhom relevantne nezaoberal, pričom takýto postup nie je súladný s konštantne judikovanou praxou (IV. ÚS 115/2003), že vždy imanentnou súčasťou garancie práva na spravodlivý proces je nárok, aby strana sporu dostala od súdu dôkladné, zrozumiteľné a najmä právne

akceptovateľné odpovede na všetky právne významné námietky účastníka.

7. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

8. Žalovaný sa v písomnom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti z 29. novembra 2019 v plnom rozsahu stotožnil s rozsudkom krajského súdu považujúc ho za vecne správny a zákonný a navrhol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť.

IV.

9. Vyjadrenie žalovaného bolo doručené žalobcovi dňa 03. januára 2019 na vedomie.

V.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

11. Podľa § 100 ods. 1 písm. b/ SSP, správny súd konanie uznesením preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len "ústavný súd") návrh na začatie konania podľa osobitného predpisu.

12. Podľa § 25 SSP, ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku, okrem ustanovení o intervencii. Ak niektorá otázka nie je riešená ani v Civilnom sporovom poriadku, správny súd postupuje primerane podľa základných princípov konania tak, aby sa naplnil účel správneho súdnictva.

13. Podľa § 162 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), o zamietnutí návrhu na prerušenie konania súd rozhodne spolu s rozhodnutím vo veci samej.

14. Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu zistil, že žalobca sa podanou žalobou domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 12. mája 2016, č.: OPS/BEZ/2016/3445, O-238/2016, ktorým žalovaný odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Inšpektorátu práce Nitra z 23. februára 2016, č. k.: 547/15/práv., IPNR OPS/ROZ/2015/855 o uložení pokuty vo výške 3.000,- eur za porušenie § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z., a to tým, že od 10. marca 2015 od 7:00 hod. do 31. marca 2015 do 15:50 hod. využíval závislú prácu fyzickej osoby (N.. Y. W.), ktorá pre zamestnávateľa vykonávala prácu na základe pracovnej zmluvy zo 06. marca 2015 s nástupom do práce dňa 10. marca 2015, t.j. mal s ňou byť založený pracovno-právny vzťah podľa osobitného predpisu a nespĺnil si oznamovaciu povinnosť voči Sociálnej poisťovni podľa osobitného predpisu.

15. Žalobca v podanej žalobe navrhol, aby krajský súd prerušil konanie a podal Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov. V tejto súvislosti žiadal, aby ústavný súd podrobil analýze § 2 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z.z. v spojení s § 6 ods. 1 písm. s/ (predtým písm. r/) zákona č. 125/2006 Z.z. a ich súlad s článkom 13 ods. 1 písm. a/, článkom 19 ods. 1 a článkom 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. V tomto smere teda žalobca podal relevantný návrh na prerušenie konania, o ktorom mal krajský súd rozhodnúť, a to bez ohľadu na to, či ho vyhodnotil ako nedôvodný.

16. Z obsahu súdneho spisu a primárne z rozsudku krajského súdu nevyplýva, že by krajský súd o

tomto návrhu žalobcu na prerušenie konania rozhodol, i napriek tomu, že to bolo aj v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 162 ods. 3 CSP jeho povinnosťou. Rovnako, sa s týmto návrhom ani len v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal.

17. Z dôvodov uvedených vyššie najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu v spojení s opravným uznesením podľa § 462 ods. 1 v spojení s § 440 ods. 1 písm. f/ SSP zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

18. V ďalšom konaní krajský súd rozhodne o návrhu žalobcu na prerušenie konania a zároveň vo veci opätovne rozhodne.

19. V novom rozhodnutí vo veci rozhodne krajský súd aj o nároku na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

20. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.